

Bohoslužba 26. december 2022

Piesne: 184 372,1-4 383 381,1-2 Večera Pánova: 372,5-6 381,5

Suma ev.: „Božia láska k nám sa prejavila v tom, že Boh poslal na svet svojho jednorodeného Syna, aby sme skrze neho mali život“. 1Jn 4,9

Lekcia: Lk 8,26-39 Ježiš v kraji Gerazénov

²⁶ Pripravili sa do gerazského kraja, ktorý je oproti Galilei. ²⁷ Keď vystúpil na breh, vyšiel oproti nemu nejaký muž z mesta posadnutý démonmi. Už dlhý čas sa neobliekal, nebýval v dome, ale sa zdržiaval v hrobách. ²⁸ Keď zbadal Ježiša, s krikom padol pred neho a volal mocným hlasom: „Ježiš, Syn najvyššieho Boha, nechaj ma! Prosím ťa, nemuč ma!“ ²⁹ Rozkázal totiž nečistému duchu, ktorý ho mal už dlhý čas v moci, aby z toho človeka vyšiel. Nohy mu spúťavali okovami aj reťazami a strážili ho. Ale on putá roztrhal a démon ho hnal na pusté miesto. ³⁰ Ježiš sa ho spýtal: „Ako sa voláš?“ „Légia,“ odpovedal, pretože vošlo do neho mnoho démonov. ³¹ A tí ho žiadali, aby im neprikázal odísť do priepasti. ³² Tam sa na vrchu pásala veľká črieda sviň. Prosili ho teda, aby im dovolil vojsť do nich. On im to dovolil. ³³ Vtedy démoni vyšli z človeka a vošli do sviň. Nato sa črieda vyrútila dolu úbočím do jazera a utopila sa. ³⁴ Keď pastieri videli, čo sa stalo, utiekli a priniesli o tom správu do mesta a do osád. ³⁵ Ľudia sa teda vyšli pozrieť, čo sa stalo, a prišli k Ježišovi. Človeka, z ktorého vyšli démoni, našli pri Ježišových nohách oblečeného a pri zdravom rozume. Prenikla ich hrôza. ³⁶ Tí, čo to videli, porozprávali im, ako bol posadnutý uzdravený. ³⁷ Všetci obyvatelia gerazského kraja ho žiadali, aby od nich odišiel, lebo sa ich zmocnil veľký strach. Nastúpil teda do člna a vrátil sa. ³⁸ Muž, z ktorého vyšli démoni, ho prosil, aby smel zostať s ním. Ale Ježiš ho poslal preč so slovami: ³⁹ „Vráť sa domov a porozprávaj, aké veľké veci ti urobil Boh.“ Odišiel teda a rozchýril po celom meste, aké veľké veci mu urobil Ježiš.

Modlime sa:

Nebeský Otče náš, chválime Tvoju nepochopiteľnú lásku k nám. Ďakujeme, že si našiel cestu smerom k nám, pretože my ju od seba nenachádzame. Ďakujeme za zvesť, ktorá je stále aktuálna a platná. Za to, že sa naplnili proroctvá a v Ježišovi Kristovi si nám dal živú nádej.

Prosíme, daj nám pochopiť vianočné evanjelium, aby sme prestali oslavovať vlastnú lásku a vynaliezavosť, aby sme sa zbavili všelijakých vykonštruovaných tradícií, ktorými si znenazdajky nahradíme práve podstatu tohto sviatku.

Zbav nás všetkých predsudkov, aby sme Tvoje zvestované slovo vnímali tak, ako nám ho Ty chceš vpísať do srdca, aby nás viedla k obnove života a vzťahu s Tebou. Ty, ktorý si tu medzi nami prítomný, pomôž nám uzrieť v Ježišovi Kristovi svojho záchrancu a Spasiteľa. Nech nás k tomu vedie Tvoj duch svätý. Požehnaj nás pre svoju lásku. *Amen*

Text: (...dáš mu meno Ježiš,) **lebo on zachráni (vyslobodí) svoj ľud z jeho hriechov.“**

Lk 1,21

Milí Bratia a milé Sestry!

Nedávno jedna kolegyňa sa zmienila o tom, že ľudia, ktorí zvyknú chodiť iba na Vianoce do kostola, vlastne počujú každý rok to isté. Niečo na tom je. Avšak práve pred chvíľou čítaný príbeh nás môže presvedčiť o tom, že vianočná zvesť sa nenachádza len vo vianočnom príbehu. Pozorný a vnímavý poslucháč tu nájde spústu paralel a odkazov na evanjelium, ktoré dal zvestovať Boh pri narodení Pána Ježiša.

Možno niektorých z vás zarazilo, prečo sa na takéto pekné a pokojné sviatky zaoberáme takýmto drsným príbehom? Pretože je nám daný podľa sprievodcu čitateľa Biblie a pretože je v ňom všetko, čo potrebujeme počuť. Totiž Vianoce, to nebola tá idylická udalosť, ako to my dnes vnímame a interpretujeme. Svet, do ktorého prišiel Ježiš, do ktorého sa narodil ako bezdomovec, to nebola zasnežená krajina, nedotknutá príroda. Ale bol to taký svet, o akom sme čítali.

Tvrdá realita tohto príbehu je dodnes aktuálna. Je to i náš svet, v ktorom žijeme. Napriek všetkým vedeckým výsledkom, vynálezom a úžasným veciam, čoho je človek schopný, tento svet je podobne drsný, sme v ňom podobne bezmocní. Človek sa pohybuje už vo vesmíre, ale cestu k srdcu toho druhého nenachádza, nieto ešte k Bohu. Voči určitým situáciám sme stále bezmocní. Je to dôsledok hriechu v nás. Avšak práve do tohto nášho sveta prišiel Boží Syn v ľudskom tele, aby zachránil, vyslobodil svoj ľud z jeho hriechov.

Do tohto sveta prichádza Ježiš aj v príbehu, keď sa priplaví do geražského kraja. Prichádza, pretože ho tam niekto potrebuje. Kvôli tomu jednému, utrápenému človeku, ktorý ako pohan by na Neho ani nárok ani nemohol mať, vstupuje dokonca do pohanského prostredia, pretože Jemu je aj ten jeden vzácny. On skutočne koná, ako ten dobrý pastier, ktorému záleží na stratenej ovci. Prichádza ako záchranca, vysloboditeľ k človekovi, ktorému nikto nedokázal pomôcť.

Tento človek mal skutočne nedôstojný život. Bol „*posadnutý démonmi. Už dlhý čas sa neobliekal, nebýval v dome, ale sa zdržiaval v hrobach*“. Odpísaný a vyobcovaný pre neschopnosť pomôcť mu. A pretože bol nebezpečný na seba i na ostatných, tak mu v sebaobrane na jeho trápení ešte pridali: „*Nohy mu spútavali okovami aj reťazami a strážili ho. Ale on putá roztrhal a démon ho hnal na pusté miesto*“. Nedostalo sa mu ani pochopenia, ani pomoci - spoločnosť bola takto bezmocná. A v mnohých, i takýchto prípadoch je bezmocná dodnes. Je to obraz aj našej spoločnosti. Človek namiesto aby pomohol, iba pridá na trápení tomu úbohému, ale riešenie nemá.

Tento človek je vydaný napospas moci, ktorá ho trápi, ničí a zrazu počuje, že Ježiš s vyššou mocou rozkáže nečistému duchu, aby vyšiel z neho. Ten však ho nechce pustiť, ešte ho aspoň potrápi. Je to tak, že Ježišov vstup, zásah do života prežívame niekedy ako trápenie. Prečo nás trápi? - Ale veď On nás nechce trápiť, len zbaviť toho, čoho sami sa zbaviť nedokážeme. Jeho vyslobodzujúca moc je skutočná.

Ale liečba občas aj bolí... Tak tento posadnutý človek padne pred Ježišom a s krikom volá: „*nemuč ma...*“ Muselo to byť zúfalé...

Ale pritom Ho nazýva „*Ježiš, Syn najvyššieho Boha*“. Aké zvláštne, nepochopiteľné rozpoznanie. Bol asi prvý, kto s presvedčením vyriekol o Ňom, že je Syn Boží. Predbehol tým i učeníkov. A je v tom celá jeho bezmocnosť a stratenosť. Padnutie pred Pánom Ježišom s touto prosbou nie je odpor, ale prežívanie vlastnej biedy - podobne, ako prosí Šimon po zázračnom rybolove: „*Odíd' odo mňa, Pane, lebo som hriešny človek.*“ (Lk 5,8) Pochopil totiž, kto je Ježiš a kto je on pri Ňom: nečistý pri tom dokonalom.

Nechcem sa sústrediť na čriedu sviň, ktorá sa samovražedne vyrútila dolu úbočím a utopila sa v jazere. Stačí, ak nám táto dramatická scéna pomáha vnímať, aká veľká musela byť tá sila, ktorá tohto človeka držala vo svojej moci a spôsobila mu kruté trápenie. Podstatnejšie je, že Pán Ježiš ho vyslobodil z tohto stavu. Staré veci sa pominuli, hľa všetko je nové: uzdravený človek je pri Ježišových nohách oblečený a pri zdravom rozume. Ktorí to vidia, cítia hrôzu. Obrovská zmena - ktorá však nimi nepohne: Ale veď aj oni boli vyslobodení z toho stavu, ktorý im ten posadnutý človek spôsobil! Mali sa tešiť a radovať, vyriešil sa jeden nevyriešiteľný problém. Avšak táto veľká zmena ostane bez odozvy. Veď áno, má to niekedy svoju cenu. Im však to nestojí za to a posielajú Ježiša preč.

Odmietnutie - aký častý prístup je to i dnes. Chceme zázraky, zdravie, pohodu, pomoc, ochranu od Neho - ale len s mierou, len aby sa nám moc neplietol do života. Taká radikálna zmena je už na zváženie pre mnohých - radšej nech nás nechá na pokoji. Radšej potom nič, než by mal mať moc nado mnou... Jemu sa odovzdať, to sa mnohým nepozdáva.

Avšak ten, kto prežil vyslobodenie vo vlastnom živote, to myslí inakšie. Uzdravený človek chce zostať s Ježišom, pri Ňom by bol v bezpečí, veď má toľko zlých skúseností zo strany svojho okolia. Dostane však inú úlohu - svedčiť o tom, čo prežil. Medzi tými, ktorí ho poznali predtým a teraz sami môžu vidieť rozdiel. Má im svedčiť o Tom, kto ho uzdravil. Pretože to vyslobodenie je evidentné, ani by sa nedalo zatajiť. Vždy je tomu tak, stretnutie so Spasiteľom nezostane bez stopy. Ako aj stretnutie s Ježišom pri Jeho narodení bola taká správa, o ktorej sa nedalo mlčať. A svedectvo je vždy potrebné.

Milí Bratia a milé Sestry! Ježiš prišiel zachrániť (vyslobodiť) svoj ľud z jeho hriechov. To je **vianočné evanjelium**: stratený človek, ktorého by čakalo zatratenie, môže byť vyslobodení. K tomu sú Vianoce, aby sa to mohlo stať i v našom živote. Aby kto tu sedí a počúva zvesť slova, sa dopyčul, že má aj on nádej. Aby mohol prežívať toto stretnutie, túto zmenu, dostať nový cieľ v radosti, že Niekomu na mne tak veľmi záležalo, že prišiel kvôli mne - nielen priplavil sa na druhý breh, ale opustil nebeskú slávu a prišiel z neba na Zem do našej ľudskej biedy, aby mňa našiel, zbavil ma mojich bremien a vybavil k novému životu s Ním a pre Neho.

Vianoce bez Spasiteľa sú len prázdnu ľudskou oslavou. A keď spomíname Spasiteľa, tak nech vieme, čo a ako On pôsobí. Čo nám ponúka a i má moc vykonať. Veď stačí sa len obzrieť, koľko duchovnej biedy, koľko trápenia, ľudskej bezmocnosti je i v našich životoch. Nič na tom nezmení, že sa na dva dni na všetko trochu zabudne - potom pôjde všetko ďalej v starých koľajach. Ale On je mocný. Len či chceme a prijmeme takého vysloboditeľa? Či nechceme radšej zotrvať pri našich sladkých ľudských tradíciách - ktoré však nie sú o Ňom, len o našich predstavách?

Milí Bratia a milé Sestry! Celý vianočný odkaz je obsiahnutý v tomto príbehu. A je to naša realita, v ktorej žijeme. Kolegyňa, o ktorej som sa zmienila, zastávala názor, že v kostole treba ľudí upokojiť, takýto príbeh je príliš drastický na Vianoce. Avšak ja mám za to, že ani o Vianociach nemáme ľudí v kostole uspávať, ale prebúdzajúť. Uspávanie, ukludnenie nikomu nepomôže, bude vláčiť ďalej svoje bremená. Ale keď ten, kto tu sedí v hocijakom duchovnom stave, pochopí, že Ježiš prišiel aj pre neho, že v Ňom aj beznádejný život má reálnu šancu a On prišiel práve preto, aby pomohol, vyslobodil, zachránil - tak tu nesedel zbytočne. Už len Mu treba dovoliť, aby konal. On pristupuje ku každému z nás takto osobne, podľa jeho potreby. A chce, aby sme nemali len učenie alebo poznatky o Spasiteľovi, ale aby sme sami prežili a svedčili o tom, že On nás vyslobodil zo všetkej ľudskej biedy, z moci hriechu. *Amen*

Modlime sa:

Pane Ježišu Kriste, Spasiteľu drahý! S hlbokou hanbou priznávame, ako falošne chápeme Vianoce. Ako sa nám nechce niekedy dovoliť, aby si nám priblížil podstatu Tvojho príchodu k nám: že si prišiel vyslobodiť nás z moci hriechu a zatratenia. Odpusť, že Ťa radšej máme za Ježiška, záleží nám na našich zvyklostiach a že Ťa máme k nim iba ako dekoráciu. Ďakujeme, ak si nám teraz otvoril oči, aby sme si uvedomili, čo znamená, že si prišiel to nášho skazeného sveta, do našej biedy – aby si nás našiel a vyslobodil. Aby si dal zmysel našej existencii a smer, cieľ a nádej nášmu životu. Ďakujeme, že Ty si najmocnejší, že si Víťaz. Kiežby si bol takto víťazom aj v našich srdciach, myšliach, vzťahoch. Zmiluj sa nad nami tým, že namiesto uspávanky nám zavelíš budiček. Kým nie je neskoro...

Prosíme, aby sme mohli prežiť Tvoju obnovujúcu a zachraňujúcu moc, zbav nás hriechov, ktoré nivočia náš život a veď nás k odhodlaniu vyznávať Ťa ako mocného Spasiteľa. Veď koľkí Ťa nepoznajú, odpusť, že možno aj našou vinou, pretože Ťa nemohli uzrieť v našom živote ako mocného Spasiteľa.

Priniesol si zmierenie s nebeským Otcom, Ty si náš pokoj. Prosíme, aby sme tento pokoj mohli prežívať, odovzdávať. Prosíme aj za mier, veď aký je krehký – nie kvôli Tebe ale kvôli nám. Prinášame Ti bezdomovcov, utečencov, zmietaných strachom a núdzou, tiež nemocných, opustených, zabudnutých. Aj tých, ktorí pracujú, sú v službe, aby sme mohli bezstarostne oslavovať. Hlavne však prosíme za

tých, ktorí sa uchádzajú u Teba o záchranu, aby si tak urobil. Nech je oslávené Tvoje meno medzi nami. *Amen* .